

tuor dari Viros, qui historias, resque gestas Christi Θεοπνέυστως literis, teste Ecclesia, complexi sint. Quod si uero uni ex Euangelistis tribueret, tum fraudem mox patere, si modo cum reliquis codicibus, et exemplis contendetur. Ita, opinor, Tertullianus argumentari uoluit, quod unusquisque facile deprehensurus est, qui accuratiori studio, in eius mentem, aut sententiam inquisuerit.

XV. Ex his, quae generatim hactenus adducta sunt, facile nunc, ut ego arbitror, innoteſcit, quid de αὐτοψίᾳ Inscriptionis Ἀποκαλύψεως Ioanneae habendum sit. Sunt de eadem tres potissimum eruditorum sententiae. Quidam Ioanni ipsi adscribunt, alii Ecclesiae, eiusque Doctoribus tribuunt, aliis tandem res in ambiguo esse videntur. Ultima placet Abraamo Calouio, qui diserte profitetur, in Isag. p. 9. in ambiguo esse, an τιτλος ille, in quo Ioannes Θεολόγος dicitur, sit ab ipso profectus auctore, nec ne. Non obscure tamen Calouius alteram complexus est in Bibl. Illustr. ad h. l. p. 1709. dum scribit. *Theologi nomen non Ioannes sibi sumvit, sed qui inscriptionem libri fecit.* Eadem post alios pariter arridet Henr. Hammondo ad h. l. nec non Rich. Simonio in H. C. N. T. c. XIX. p. 226. Pro prima sententia omnes illi propugnare uidentur, qui nomen Θεολόγου, quod nusquam in ullo scripturae loco, praeterquam in Inscriptione αποκαλύψεως reperitur, ἔγγειον dicunt. Neque, ut uidetur, aliter ientit Gerhardus, in Annot. ad h. l.

XVI. At enim, ingenue fateor, nullam uideo, eandemque praeignantem rationem, quamobrem eidem subscribam. Dionysius quidem Alexandrinus ap. Euseb. L. VII. H. E. c. XXV. uidetur illi non parum fauere, qui mauult Ioannī Marco, cuius in Actibus fit mentio, quam Apostolo, librum adscribere, quod auctor mox in limine nomen adscribat. Ο δε, inquit, αποκάλυψω γράψας, ευθύς τε εἰαυτὸν ἐν αρχῇ προτάσσει. Docet uero ipsa αὐτοψία, non loqui illum, de titulo, sed de libri ipsius exordio, quod mox subiungit. Neque etiam aliquid efficit pronomen, quo utitur, relatum, quando Ἀποκάλυψη

¶